

ת"פ 33505/11/12 - מדינת ישראל נגד ע ע

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33505-11-12 מדינת ישראל נ' ע

בפני כב' השופט אביטל חן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ע ע

הנאשמים

גזר דין

הנאשם הורשע, בהתאם להודאתו, בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 10/3/12 בשעה 07:00 במהלך ויכוח בין הנאשם לבין רעייתו (להלן: "המתלוננת") בשאלה מי יקח את בנם לבית הספר, סטר הנאשם על לחייה של המתלוננת ומשך בשערה. בהמשך, משלקחה המתלוננת את בנם לבית הספר וחזרה לביתם, היכה אותה הנאשם בעינה השמאלית באמצעות נעל וגרם לה חבלה של ממש.

טיעוני הצדדים לעונש

התביעה מתייחסת בטיעוניה לעונש לחומרת העבירה ולחשש העולה מהתסקיר, לפיו אין מדובר באירוע חד פעמי בו נקט הנאשם אלימות כלפי רעייתו. בנסיבות הענין, סבור שירות המבחן כי יש להטיל על הנאשם עונש מוחשי ולפיכך להטיל עליו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ולא פחות מכך, כהמלצת שירות המבחן.

מנגד, טען הסנגור כי מדובר בהסתבכות ראשונה של הנאשם בפלילים, וכי מבחינת החומרה, נמצא מעשהו של הנאשם ברף התחתון של העבירה.

בהתייחס לחשש העולה מהתסקיר, לפיו התקשתה רעיית הנאשם לשתף את קצין המבחן במתרחש במערכת היחסים בינה לבין הנאשם, סבור הסנגור כי אין להגיע למסקנות נמהרות לפיו קיימים אירועי אלימות נוספים.

עוד התייחס הנאשם למצבו הכלכלי הקשה של הנאשם ולהתמודדות הלא פשוטה, עם בנו הסובל מנכות בגובה 100%.

בנסיבות הענין עותר הסנגור להסתפק בהטלת מאסר מותנה, תוך התייחסות לנזק הכלכלי שייגרם לנאשם, אם יוטל

עליו עונש מאסר בדרך של עבודות שירות.

לתמיכה בטענותיו, הפנה הסנגור לפסיקה, בה במקרים דומים נמנע בית המשפט מהרשעת נאשמים או שהוטלו עונשים קלים, דוגמת של"צ ומאסר מותנה.

במסגרת "דבריו האחרונים" של הנאשם, הביע זה חרטה על מעשיו וביקש להימנע מהטלת עונש לריצוי בעבודות שירות, נוכח הנזק הכלכלי שייגרם לו ולמשפחתו.

תסקיר שירות המבחן

הנאשם בן למשפחה ערבית המתגוררת במחנה הפליטים ...

על פי האמור בתסקיר, מדובר במשפחה דלה ובמצב סוציאקונומי נמוך. לאורך שנות חייו גדל הנאשם בעזובה רגשית ופיזית ועל רקע זה התפתחו אצלו קשיים אישיותיים, רגשיים והתנהגותיים.

בין היתר, התרשם שירות המבחן מקיומם של דפוסי חשיבה פשוטים וקונקרטיים, הערכה עצמית נמוכה וקושי להתמודד עם מצבים הנחווים אצל הנאשם כפגיעה בכבודו העצמי, בעיקר במערכת היחסים הזוגית עם המתלוננת. במצבים אלו, נוטה הנאשם להגיב לעיתים באופן אלים.

שירות המבחן התרשם מהנאשם כבעל שאיפות, רצון ומוטיבציה לניהול אורח חיים תקין ונורמטיבי אך לא תמיד מצליח לממש את רצונותיו.

הנאשם נשוי למתלוננת מזה 10 שנים ולשניים 4 ילדים. לפני נישואיה לנאשם, היתה המתלוננת נשואה לאחי הנאשם, אשר נפטר מהתקף לב. מנישואים אלו נולדו לבני הזוג 2 ילדים.

הנאשם עובד למחיתו בעבודות ניקיון ומתקשה לפרנס את משפחתו. מצוקתו הכלכלית של הנאשם מחריפה עוד נוכח נכות אחד מילדיו, דבר הדורש מתן טיפולים רפואיים אינטנסיביים, ואשפוזים בבתי חולים.

גם מצבה של משפחת מוצאו של הנאשם, המונה כיום זוג הורים ו-3 אחים קשה ומורכב. לפני 3 שנים עבר אבי הנאשם אירוע מוחי קשה שהותירו משותק בחלקי גופו ומצריך מעקב וטיפול רפואיים אינטנסיביים. כאמור, אחי הנאשם שהיה נשוי למתלוננת נפטר לפני 11 שנה מהתקף לב, ולפני כ-4 שנים נפטר אח נוסף של הנאשם, אף הוא ממחלת לב, בהיותו ...

שירות המבחן שוחח עם המתלוננת וזו טענה כי מדובר באירוע חד פעמי, שאינו מאפיין את מערכת היחסים בין השניים,

שבדרך כלל אינה מאופיינת באלימות. שירות המבחן ציין הערכתו כי המתלוננת מגוננת על הנאשם, ואינה מעוניינת להיחשף ולשתף בנעשה בין השניים באופן כן.

הנאשם טען אף הוא כי מדובר באירוע חריג וחד פעמי ולנוכח זאת, התנגד לקבל סיוע לטיפול בכעסיו.

שירות המבחן סבור כי יש מקום להטיל על הנאשם עונש מרתיע, אם כי יש להימנע מהשמתו של הנאשם בכלא ולהסתפק במאסר לריצוי בעבודות שירות לתקופה קצרה.

דין וגזירת דין

בהתאם לכללי הבניית ענישה, יש לגזור את דינו של הנאשם בהתאם לעיקרון ההלימה, שעניינו קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש שיש להטיל עליו.

על חומרת העבירה של תקיפת בן זוג נכתב רבות בפסיקת בית המשפט העליון. לנוכח נפישות העבירה בקרב הציבור, ופוטנציאל הסיכון הטמון בה, מצווים בתי המשפט לשאת תרומתם לצמצום התופעה על ידי הטלת עונשים שיהא בכוחם להתריע עבריינים פוטנציאליים.

בע"פ 9621/02 **מדינת ישראל נגד פלוני** נפסק מפי כב' השופטת בייניש (כתוארה דאז):

"התופעה של אלימות כלפי נשים אשר במקרים רבים אף מסתיימת ברצח מחייבת תגובה מחמירה ומתריעה...בנסיבות אלו מצווים אנו לתת ביטוי עונשי הולם לחומרת המעשים באופן שיהיה בו כדי להרתיע את המשיב מפני חזרה על מעשים מסוכנים אלה ואף להתריע עבריינים בכוח".

ברע"פ 182/13 **נעם משה נ' מדינת ישראל** נפסק מפי כב' השופט א' שהם:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג [...] נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות [...], תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה" (ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל).

הערך המונן בעבירה של תקיפת בן זוג הינו הגנה על שלומו הגופני ובטחונו האישי של הפרט. במקרה שבפני, מדובר בפגיעה ממשית, כעולה מכתב האישום. כפי שעולה מן ה**נסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, פרץ האלימות שנקט הנאשם נגד המתלוננת בא על רקע ויכוח ספונטני בשאלה מי מהשניים יקח את בנם לבית הספר. הנאשם הוסיף להכות את המתלוננת גם לאחר שביצעה את ה"משימה", כשהפעם הוא עושה שימוש בנעל ומכה אותה

בדיקת הפסיקה הנוהגת מעלה כי במקרי חומרה דומים למקרה שבפני הוטלו על נאשמים עונשים הנעים בין ענישה הצופה פני עתיד לבין מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח בן מספר חודשים הכל בכפוף לנסיבות המקרה, חומרת התקיפה, ונסיבותיו המיוחדות של העבריין:

בת"פ (שלום- ראשל"צ) **14628-01-11 מדינת ישראל נ' שרון חדד** (9.10.12), הורשע הנאשם בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש בכך שבמהלך ויכוח, הנאשם בעט במתלוננת ומשך בשערותיה. בהמשך, משהגיעה המתלוננת הביתה, הנאשם דחף הנאשם מספר פעמים עד שנחבטה בגבה. כתוצאה ממעשיו אלו של הנאשם, נגרמו למתלוננת חבלות, סימנים אדומים וסימנים שנראו כשריטות בידיה, סימנים אדומים בגבה, וסימנים כחולים ברגל.

בית המשפט הסתפק בהטלת מאסר מותנה בין היתר בשל עבר פלילי נקי והליך טיפולי.

ברע"פ **1374/13 פלונית נ' מדינת ישראל** (26.2.13) נדחתה בקשת רשות ערעור שהגישה המערערת, שהורשעה בבית משפט השלום בעבירות של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש, היזק לרכוש במזיד ועבירה של איומים. על פי עובדות כתב האישום, במהלך ויכוח בינה לבין בעלה לשעבר (להלן: "המתלונן") השליכה המערערת נעל לעברו והכתה אותו באגרופיה. כתוצאה ממעשים אלו, גרמה המערערת למתלונן דימום באף, ושברה את משקפיו. בית משפט השלום הטיל על המערערת עונש מאסר מותנה בן-4 חודשים וקנס. בית המשפט המחוזי הורה על זיכוייה של המערערת מעבירות האיומים וביטל הרשעתה בעבירות האחרות, נוכח העדר עבר פלילי ובשים לב למערכת היחסים המורכבת בין השניים והסתפק בהחמתה על התחייבות.

בע"פ (בש) **אלכסנדר סולימובסקי נ' מדינת ישראל** (11.12.13), נדחה ערעור על אי ביטול הרשעה. המערער הורשע בבית המשפט השלום בעבירה של תקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש ו-3 עבירות של איומים. הנאשם נדון ל-4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות. באותו ענין, במהלך ויכוח בין הנאשם לבין בת זוגו דאז על רקע היותו של המערער בגילופין, איים המערער על המתלוננת וכאשר ברח לחדר סמוך ונעלה את הדלת, בעט המערער בדלת וביקש להיכנס פנימה. המערער איים על המתלוננת לא אחת בפגיעה בגופה. בהמשך תקף המערער את המתלוננת והיכה אותה במכת אגרוף בצדו השמאלי של ראשה, ותוך כדי כך פגע במצחה של הבת, אותה החזיקה המתלוננת בידיה. כתוצאה ממעשי המערער נגרמו למתלוננת חבלות של ממש.

בת"פ (ראשל"צ) **28841-09-12 מדינת ישראל נ' דמירי** (25.2.14), הורשע הנאשם בתקיפת בן זוג הגורמת חבלה של ממש ו-4 עבירות הפרת הוראה חוקית (הקשורות לעבירת התקיפה). הנאשם גרם לבת זוגו פצע מדמם בשפתיה, שריטה בידיה, אדמומית ונפיחות מתחת לעין. בית המשפט קבע כי בנסיבות הענין מתחם העונש ההולם נע בין

מאסר לתקופה קצרה שיש שירוצה בעבודות שירות למאסר בפועל למשך חודשים מספר, והטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל.

ברע"פ 2602/14 טצילו גובנה נ' מדינת ישראל (4.5.14) דחה במ"ש רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירה של תקיפת בו זוג הגורמת חבלה של ממש. באותו מקרה, חבט הנאשם בראשה של אשתו מספר פעמים באמצעות בקבוק בירה שהיה בידו. כתוצאה ממעשיו, חשה המתלוננת ברע, ראשה הסתחרר, היא הקיאה ונגרם לה חתך בקרקפת באורך 5 ס"מ שדרש תפירה. בית משפט המחוזי החמיר בעונשו של הנאשם וקבע כי **"מתחם העונש הראוי במקרה זה נע בין ששה חודשי מאסר לבין 18 חודשי מאסר, והמקרה - אלמלא נסיבותיו המיוחדות (המלצת שירות המבחן, שהותו הממושכת של המבקש במעצר בית, גירושי בני הזוג, היעדר עבר פלילי למבקש ומצבו האישי של המבקש) - מחייב השתת תקופת מאסר של 12 חודשים."** באיזון בין השיקולים השונים, החמיר בית המשפט עם הנאשם והטיל עליו 7 חודשי מאסר (תחת 27 ימי מאסר אשר רוצו במעצרו של הנאשם).

בנוסף, אפנה לפסק דינו של כב' השופט אילן בן דור בת"פ (שלום -ראשל"צ) **4018/09 מדינת ישראל נ' א.א.** (10.10.13), שם הורשע נאשם, נעדר עבר פלילי, בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש. הנאשם אחז בחוזקה את המתלוננת, הצמידה לקיר, סטר לה והפילה לרצפה. כשניסתה לקחת ממנו טלפון סלולארי כדי להתקשר למשטרה הדפה וגרם לה סימנים אדומים בידה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה לבין מאסר בפועל והטיל על הנאשם מאסר מותנה בצירוף עונשים נלווים.

בפסק הדין מפנה כב' השופט אילן בן דור לפסיקה אותה ריכז בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש בנסיבות דומות למקרה שבפני:

" ברם בחינת מעשים הדומים יותר בנסיבותיהם מצביעה על מדיניות ענישה שתחילתה במאסר מותנה למשל: א. כב' השופט קובו, ת"פ 8114-05-09 מדינת ישראל נ' פלוני (25.12.12) הורשע בתקיפת בת זוג הגורמת חבלה ממשית שהכה אותה בידה במקל שבור של מגב, ושרט את ידה באמצעות המגב לנאשם הכה עבר פלילי: לחובתו הרשעה אחת משנת 1999 בעבירות של תקיפה סתם וכליאת שווא. נאמר שבהתאם לתיקון 113 לחוק מתחם העונש ההולם למקרה דנן, כאשר עסקינן בעבירת של תקיפה הגורמת חבלה של ממש כאשר הנאשם פגע במתלוננת באמצעות מקל, נע בין מאסר מותנה, לבין מאסר בפועל למשך שבעה חודשים. אך באיזון מול השיקולים לקולא נמצא שראוי של"צ אולם, נכותו, נמצא בלתי כשיר לעבודות שירות, ובשים לב להיעדר עבר פלילי משמעותי ולחלופי הזמן. נוכח ההלימה לנסיבות באותן מקרה נדחתה המלצת תסקיר להסתפק במאסר מותנה, וגזר הדין כלל: 1. צו של"צ בהיקף של 300 שעות כהמלצת שירות המבחן; 2. מאסר מותנה ל-3 חודשים לבל יעבור בשלוש שנים מהיום כל עבירת אלימות מסוג פשע; 3. מאסר מותנה ל-3 חודשים לבל יעבור שלוש שנים כל עבירת אלימות מסוג עוון; 4. פיצוי כספי למתלוננת בסך של 1,000 ₪.

ב. כב' השופט קובו ת.פ. (פ"ת) 29487-11-12 מדינת ישראל נ' פלוני (6.5.13) הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בתקיפת חבלנית של בת זוג. על נסיבות הביצוע אציין כי בעת ויכוח אחז בחוזקה את המתלוננת, שרט בידו את צווארה של ואת כתפה השמאלית, ואף תלש מצווארה שרשרת והשליכה לרצפה. בית המשפט סבר כי מתחם העונש ההולם הינו החל ממאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד ל- 12 חודשי מאסר בפועל. עוד צוין כי המתלוננת סובלת התעללות מילולית, פיזית וכלכלית זמן רב ע"י הנאשם. גזר הדין כלל: 1.

מאסר בפועל ל- 2 חודשים; 2. הפעלת מאסר מותנה בן- 6 חודשים. שישה חודשים יופעל במצטבר לעונש שמושת בגין תיק זה, כך שסך הכול ירצה הנאשם מאסר בפועל למשך שמונה חודשים, מיום מעצרו; 3. 8 חודשי מאסר מותנה, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר כל עבירת אלימות מסוג פשע; 4. חודשי מאסר מותנה, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר כל עבירת אלימות מסוג עוון, לרבות איומים;

ג. כב' הש' א' יקואל, תפ (ראשל"צ) 3997-09, מ.י. תביעות ראשל"צ נ' ניסן יחזקאל (21.6.12) שם סטר לזוגתו מספר פעמים, משך בשערה ונשך אותה בפניה. הנאשם גרם למתלוננת לחבלות בדמות המטומות, שריטות וסימני נשיכה. אך באותו נסיבות, תקפה המתלוננת את הנאשם וכתוצאה מכך נגרם לו שבר באפו. דהיינו חבלה ממשית הנאשם יליד 1976 ובעברו הרשעה אחת שהתיישנה ושאינה דומה. גזר הדין לפי הסדר טיעון כלל: 1. מאסר מותנה ל-5 חודשים למשך 3 שנים; 2. של"צ בהיקף של 100 שעות; "

לטעמי, נוכח בחינת מידת הפגיעה בערך המוגן, נסיבות ביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת, מתחם הענישה במקרה שבפני נע בין מאסר מותנה לבין 6 חודשי מאסר, שאפשר וירוצו בעבודות שירות.

גזירת העונש המתאים

לאחר קביעת מתחם העונש ההולם יש לקבוע את העונש המתאים לנאשם בתוך המתחם, זאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, עליהן ניתן ללמוד מטעונו הצדדים ומתסקיר שירות המבחן.

הנאשם יליד 1998, כיום .., נשוי ואב ל-4 ילדים.

הנאשם בא מרקע סוציאקונומי נמוך וגדל בתנאי עזובה ללא יד מכוונת ומכילה. על רקע תנאי גדילה אלו, התפתחו אצל הנאשם, בעיות אישיותיות והתנהגותיות, אשר אפשר שהיוו מצע להתנהגותו האלימה כלפי רעייתו, כמתואר בכתב האישום.

מעיון בתסקיר שירות המבחן קשה לקבוע מהי רמת המסוכנות הנשקפת מן הנאשם. הנאשם ורעייתו מתארים את האירוע כאפיזודה חולפת אבל שירות המבחן מעלה חשש כי הדבר נעשה על מנת להביא להמתקת דינו של הנאשם בהליך המשפטי.

מעבר לחשש כאמור, לא הובאה בפני כל אינדיקציה בדבר קיומה של אלימות נוספת, ולפי הידוע, לא הוגשו תלונות נוספות מצד רעיית הנאשם בדבר אלימות, גם הנאשם לא נושא עמו עבר פלילי כלשהו.

לא הובאו בפני ראיות לעניין אופי החבלה שנגרמה למתלוננת, ומבלי להקל ראש, נמצא מעשהו של הנאשם ברף הנמוך של העבירה.

נתתי דעתי לעברו הנקי של הנאשם, נסיבות חייו הקשות, הנטל המוטל על כתפיו של הנאשם בהיותו מפרנס יחיד ואב לילד בעל נכות בשיעור 100% וכן לחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירה.

התלבטתי מאוד אם ראוי לסיים התיק שבפני ללא השתת עונש מאסר קצר בדרך של עבודות שירות, גם כדעתו של שירות המבחן ואולם בסיומו של יום העדפתי שבשל הנימוקים שפורטו לעיל להסתפק בקנס ומאסר מותנה.

בנסיבות העניין, ומהשיקולים שהובאו לעיל, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

1. 3 חודשי מאסר וזאת על תנאי למשך 3 שנים מהיום אם יעבור משך תקופה זו עבירה של תקיפת בת זוג.

2. קנס כספי בסך 1000 שח אשר ישולם ב4 תשלומים החל מיום 11/9/14

ניתן היום, 9/7/14 בנוכחות הצדדים